Був собі раз Осел. Забагато йому стало праці і батогів у господаря.

"Давай,— думає,— втечу в ліс і буду жити на волі! Буду собі пастися по лісі, і хто мені що зробить?"

І, не думавши довго, втік від господаря, та й у ліс. Добре йому там. Пасеться, де хоче, не робить нічого, ніхто його не б'є — відколи жиє, ще такого добра не зазнав. Аж раз дивиться, йде Лев, страшний-престрашний, та й просто на нього.

"Ну,— думає собі Осел,— аж тепер по мені буде!"

Але поки Лев дійшов до нього, він якось трохи отямився і поміркував собі:

"Ану, може, я його деяк здурю?"

Та й як стояв, бух на землю, ліг собі і лежить, мов і гадки не має. Надходить Лев і кричить уже здалека:

— Ей, ти, хто ти там? Як ти смієш лежати? Чому не встанеш і не поклонишся мені?

А осел мов і не чує. Лежить собі та тільки довгими вухами клапає.

Надійшов Лев і знов кричить:

— Зараз устань і поклонися мені!

— А хто ж ти такий?— питає Осел.

— Ти ще й питаєшся?-кричить грізно Лев.— Хіба ти не знаєш, що я Лев, над усіми звірами цар?

Осел, не встаючи, підвів голову і витріщив на нього очі.

— І що ти за дурниці балакаєш?— промовив він.— Ти цар над усіми звірами? Хто тобі се сказав? Маєш то на письмі? Хто тебе обирав на царя? Ну, говори!

Лев став, мов чолом об стіну стукнувся.

— Хто мені се сказав? Та всі мені се кажуть, що я над звірами цар. Хіба ж се неправда?

— Певно, що неправда. Не може тому бути правда, бо цар над усіми звірами не хто, а я.

— Ти?— здивувався Лев.— А ти хіба маєш се на письмі?

— Певно, що маю! Ади* (* А д и — лишень.) подивися ось тут! І він устав на рівні ноги і, обернувшися задом до Лева, показав йому своє заднє копито, на якім була прибита новісінька блискуча підкова.

— Бачиш? Се моя царська печать. Якби ти був цар, то й ти би мав таку.

— Ото диво!— промовив Лев.— А я про те й не подумав ніколи. Мабуть, твоя правда. Але стій! Давай будемо трібуватися*(* Трібуватися — змагатися.). Ходімо в ліс, хто за годину наловить більше звірів, той буде правдивий*(* Правдивий — справжній.) цар.

— Добре, нехай і так буде,— промовив Осел, і з тим розійшлися.

Лев побіг по лісі; бігав, бігав: тут злапав серну, там зайчика, там знов якусь звірину — за годину мав уже щось п'ять чи шість штук. Бере те все і волоче до Осла.

А Осел тим часом що робить? Пішов собі на широку поляну, де сонечко ясно світило, і насеред луки кинувся на землю, ноги геть відкидав, очі зажмурив, язик висолопив на півліктя — сказав би хто: згинув та й згинув. А понад поляною все яструби літають, ворони, ка-ні, сороки, галки, всяка погана птиця. Бачать вони, лежить неживий Осел, та й усі гурмою до нього. Зразу здалека заскакували, а там бачать, що не рушається, то й почали по нім скакати, дзьобати його язик та очі. А Осел нічого, тільки як котра пташина надто близько надлізе, а він клап її зубами або стук її ногою, вб'є та й ховає під себе, та так хитро, що другі й не бачать. Не минула година, а він уже надушив їх з півкопи. Тоді схопився на ноги, як не стреплеться, як не рикне, а птахи всі врозтіч. Осел забрав усю побиту пташню та й несе на те місце, де мали зійтися зі Львом. Приходить, а Лев уже там.

— Ну, що,— каже до Осла і показує йому свою здобичу,— бачиш, скільки я наполював?

— Ну, та й дурний же ти, небоже,— каже Осел і копнув його звірів ногою.— Таких звірів я міг би був наловити зо дві копи. Та що вони варті! А ти подивися на моїх! Я тільки таких ловив, що в повітрі літають. Ану, попробуй ти.

— Ні, я такої штуки не втну,— відповів Лев.— Аж тепер бачу направду, що ти над звірами цар, а не я! Вибачай мені, що я так нечемно говорив з тобою!

— А видиш!— промовив гордо Осел.— Завше треба бути чемним, бо ану ж наскочиш на старшого від себе, а тоді що буде? От і тепер я міг би тобі зараз за кару зробити смерть, але вибачаю тобі, бо ти з дурноти се зробив, а не з злої волі. Іди ж тепер і пильнуйся на другий раз!

І Лев пішов, похнюпившись та підібгавши хвіст, немовби хто вилляв на нього бочку зимної-презимної води. Чи близько, чи далеко, здибає в лісі Вовчика-братика. —— Здорові були, найясніший царю! — каже Вовк і кланяється низенько.

— Ет, іди, не смійся з мене!— каже сумно Лев.-Який я тобі цар?

— Як то ні?— скрикнув Вовк.— Хто ж би смів інакше казати?

— Мовчи, братику,— шепотом говорить до нього Лев.— Тут недалеко є правдивий цар. Як почує, біда буде і тобі й мені.

— Правдивий цар?— дивувався Вовк.— Що за диво? Який же тут є правдивий цар, крім тебе?

— Є, є!-з перестрахом шептав Лев.-Я сам його бачив. Там такий страшний! А що за сила! Навіть тих звірів ловить, що в повітрі літають. Богу дякую, що мене живого пустив.

— Ну, що ти говориш!— дивувався Вовк.— Диво дивне! Знаю сей ліс не віднині, але ніяк не придумаю, хто би се міг бути. Як же виглядає той новий цар?

— Одне слово — страшний! — говорив Лев.-Вуха отакі, голова, як коновка, а на задній нозі царська печать.

— Ніяк не вгадаю, хто се може бути?— клопотався Вовк.— Знаєш що, ходи покажи мені його!

— Я? Нізащо в світі!— скрикнув Лев.— Досить уже раз страху наївся.

— Та ходи-бо! Чого боятися?— Заохочував Вовк.— От знаєш що, прив'яжи себе своїм хвостом до мойого, сміліше нам буде йти!

— Про мене,— каже Лев,— нехай і так буде.

Зв'язалися оба хвостами докупи та й пішли. Вийшли на горбик над полянку, що на ній пасся Осел. Лев зупинився, зазирає та й шепоче до Вовка:

— Ось він! Ось він! Подивися! Обертається Вовк, зазирає та й як не крикне:

— Дурний Леве, таж се Ослисько!— А Левові причулося, що то новий цар уже близько, як не злякається та в ноги! Через пеньки, через ярки що було духу! Дер, дер, далі втомився, став та й озирнувся.

— А що. Вовче, близько вже той новий цар? Але Вовк тільки язик вивісив. Як був прив'язаний до левиного хвоста, так і волікся за ним усю дорогу і давно вже й духа спустив.

— А видиш,— каже до нього Лев,— ти казав, що новий цар не страшний, а як побачив його близько, то з самого страху помер!